

JEDNO ROZHODNUTIE HO OSLOBODÍ

NAJPOPULÁRNEJŠIA DYSTOPICKÁ SÉRIA

ŠTYRI

EXTRA PRÍBEHY K MEGAÚSPEŠNEJ SÉRII
DIVERGENCIA + REZISTENCIA + EXPERIMENT

VERONICA ROTH

ŠTYRI

VERONICA ROTH
je autorka těchto knih:

DIVERGENCIA
REZISTENCIA
EXPERIMENT

ŠTYRI

ZBIERKA POVIEDOK
K SÉRII DIVERGENCIA

VERONICA ROTH

slovar

TEXT:

Original title: FOUR: A Divergent Collection

Copyright © 2014 by Veronica Roth

Four: The Transfer: A Divergent Story

Copyright © 2013 by Veronica Roth

Four: The Initiate: A Divergent Story

Copyright © 2014 by Veronica Roth

Four: The Son: A Divergent Story

Copyright © 2014 by Veronica Roth

Four: The Traitor: A Divergent Story

Copyright © 2014 by Veronica Roth

COVER:

Jacket art TM and © by Veronica Roth

Jacket art and design by Joel Tippie

Published with arrangement with HarperCollins Children's Books,
a division of HarperCollins Publishers.

Translation © Elena Guričanová 2015

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2015

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-1285-0

Venujem svojim čitateľom, múdrym a statočným.

OBSAH

ÚVOD	9
UTEČENEC	11
KANDIDÁT	67
SYN	131
ZRADCA	195
„PRVÁ SKOKANKA – TRIS!“	283
„OPATRNE, TRIS.“	289
„VYZERÁŠ SUPER, TRIS.“	297

ÚVOD

DIVERGENCIU SOM NAJPRV začala písať z pohľadu chalana zo Sebazaprenia. Volal sa Tobias Eaton, trpel v napätom vzťahu s otcom a túžil uniknúť z väzenia svojej frakcie. Asi po tridsiatich stranách som uviazla na mŕtvom bode, lebo rozprávač mi k príbehu, ktorý som si naplánovala, nepasoval úplne dokonale. Po štyroch rokoch som sa k nemu vrátila a našla som správnu hlavnú postavu, dievčinu menom Tris, ktorá chcela odhaliť, čo sa v nej skutočne skrýva. Tobias však nezmizol – vstúpil do jej príbehu ako Štyri, jej inštruktor, priateľ a rovnocenný partner. Odjakživa patril k postavám, ktorým som sa chcela venovať bližšie. Zo stránok vystupoval ako živý a fascinovala ma húževnatosť, vďaka ktorej prežíval a niekedy dokonca silnel v nepriateľskom prostredí.

VERONICA ROTH

Prvé tri poviedky, *Utečenec*, *Kandidát* a *Syn*, sa odohrávajú predtým, než spoznal Tris, a opisujú jeho cestu zo Sebazaprenia do Neohrozenosti a hľadanie vlastných hodnôt. Poviedka *Zradca* sa chronologicky prekrýva s prostriedkom *Divergencie* a vystupuje v nej aj Tris. Veľmi som chcela zahrnúť aj ich úplne prvé stretnutie, ale nanešťastie sa mi nehodilo do časovej línie – nájdete ho teda medzi krátkymi scénami zaradenými na koniec knihy.

V pôvodnej trilógii sme sledovali Tris od okamihu, keď sa zmocnila kontroly nad vlastným životom a vlastnou identitou, teraz prichádza rad na Tobiasa... a ako to s nimi nakoniec dopadne, už asi všetci viete.

Veronica Roth

UTEČENEC

S VÝKRIKOM SA VYNORÍM zo simulácie. Štípe ma pera, dotknem sa jej a odťahnem zakrvavené prsty. Asi som si do nej počas testu zahryzol.

Žena z Neohrozenia, ktorá mi robila test predpokladov, vraj sa volá Tori, na mňa čudne pozrie. Zdvihne ruky potetované plameňmi, lúčmi svetla a sokolími krídlami, uhladí si čierne vlasy dozadu a stiahne si ich do uzla.

„Keď si bol v simulácii, uvedomoval si si, že nie je skutočná?“ spýta sa Tori a vypne stroj. Pôsobí pritom nenútene, ale mňa neoklame. Lahostajný výraz, ktorý si niekto celé roky nacvičoval, spoznám vždy na prvý pohľad.

Zrazu počujem každý úder svojho srdca. Stalo sa presne to, čo predpovedal otec. Varoval ma, že sa ma niekto spýta, či som bol počas simulácie pri vedomí, a presne mi nadiktoval, ako mám odpovedať.

„Nie,“ odsekнем. „Podľa vás by som si rozhrýzol hubu, keby som vedel, čo robím?“

Tori na mňa chvíľku uprene zíza a potom si zahryzne do krúžku na vlastnej pere. „Gratulujem. Vyšlo ti Sebazaprenie. Ako z veľkej knihy.“

Prikývnem, hoci slovo Sebazaprenie mi pripomína slučku, ktorá sa mi sľahuje okolo krku.

„Netešíš sa?“

„Členovia mojej frakcie sa potešia.“

„Nepýtala som sa na nich, pýtala som sa teba,“ trvá na svojom Tori. Kútiky očí aj úst jej klesajú dolu, akoby ich ťahali neviditeľné závažia. Ako keby ju niečo trápilo. „Si v bezpečí. V tejto miestnosti môžeš povedať, čo len chceš.“

Výsledok testu predpokladov som poznal dávno predtým, než som dnes prišiel do školy. Vybral som si jedlo namiesto zbrane. Vrhol som sa do cesty útočiacemu psovi, aby som zachránil dievčatko. Vedel som, že keď spravím tie dve rozhodnutia, test sa skončí a prisúdi mi Sebazaprenie. Netuším, či by som urobil niečo iné, keby mi Marcus vopred nenakázal, ako sa mám zachovať, keby z diaľky nekontroloval aj tento test. Čo som čakal? Ktorú frakciu by som naozaj chcel?

Hociktorú. Hociktorú, len nie Sebazaprenie!

„Vyhovuje mi to,“ vyhlásim pevne. Nech si Tori tvrdí, čo chce, na svete neexistuje bezpečné miesto, neškodná pravda ani nevinné tajomstvo, ktoré by som mohol bez obáv prezradiť.

Ešte cítim, ako mi ten pes v simulácii chňapol ruku do papule a zubami mi roztrhol kožu. Kývnem hlavou a vyštartujem k dverám, ale než stihnem vypadnúť, Tori ma schmatne za lakeť.

„Ty budeš musieť žiť so svojím rozhodnutím,“ povie. „Nech si vyberieš čokoľvek, všetci ostatní sa s tým časom zmieria. Len ty nie.“

Otvorím dvere a odkráčam.

+++

Vrátim sa do jedálne a sadnem si k deckám zo Sebazaprenia, ktoré ma sotva poznajú. Otec ma zásadne nepúšťa na spoločenské akcie, vraj preto, že by som určite niečo vyviedol a pokazil mu poveseň. Kašlem na to. Aj tak sa cítim lepšie vo vlastnej izbe v tichom prázdnom dome než uprostred kopy ľudí v sivom, ktorí sa v jednom kuse navzájom núkajú a ospravedlňujú.

Má to akurát jednu nevýhodu: keďže sa od nich ustavične držím čo najďalej, zvyšok Sebazaprenia sa ma bo-

jí a myslí si, že som zlý, skazený alebo divný. Ani tých pár ľudí, ktorí sú ochotní kývnuť mi na pozdrav, sa mi radšej nepozrie rovno do očí.

Rukami si zvieram kolená, čakám, kým všetci dokončia testy, a obzerám sa okolo. Dokonalí žiaci z Informovanosti majú stôl zaprataný knihami a odbornými časopismi, ale len sa tvária, že študujú. Bavia sa o bežných veciach a do učenia strkajú nos, iba keď si myslia, že ich niekto sleduje. Otvorení nahlas debatujú, ako vždy. Decká z Harmónie sa škeria a smejú, vyťahujú si z vreciek jedlo a nechávajú ho kolovať. Neohrození prekrikujú všetkých ostatných, rozvažujú sa na stoličkách aj stoloch, opierajú sa jeden o druhého, navzájom sa šťuchajú a podpichujú.

Bral by som ktorúkoľvek frakciu, len aby som nemusel zostať v Sebazaprení. Tam sa už všetci zhodli, že im nestojím ani za pohľad.

Konečne do jedálne vojde žena v modrom a zdvihne ruku. Informovaní hneď zmlknú a my zo Sebazaprenia signál na utíšenie ani nepotrebujeme, ale na ostatných musí párkrát zakričať, aby si ju všimli.

„Testy predpokladov sa skončili,“ vyhlási. „Nezabudnite, že o svojom výsledku sa nesmiete s nikým rozprávať, ani s priateľmi a príbuznými. Rozhodovacia ceremónia sa koná zajtra v Centrále. Rozvrhnite si čas, aby ste dora-

zili minimálne desať minút pred jej začiatkom. To je na dnes všetko, smiete odísť.“

Väčšina deciek okamžite vyštartuje k dverám. My zostaneme sedieť a čakáme, kým odídu. Cestu, ktorou moji spolužiaci pôjdu, poznám naspamäť: po chodbe, von prednými dverami a rovno na zastávku. Možno tam budú trčať aj hodinu, lebo do autobusu nastúpia, až keď sa odvezú všetci ostatní. Ja by som ich tichú spoločnosť už nezniesol ani sekundu.

Oddelím sa od nich a cez bočné dvere sa prešmyknem do uličky vedľa školy. Už som tade párkrát išiel, ale väčšinou som sa nenápadne zakrádal, aby ma nikto nevidel ani nepočul. Teraz sa chcem čo najrýchlejšie rozbehnúť.

Prešprintujem na križovatku s prázdnu ulicou a preskočím výmoľ na chodníku. Voľná sivá bunda sa mi trepece vo vetre, tak si ju stiahnem z pliec. Chvíľu ju nechám, aby za mnou mávala ako vlajka, potom ju zahodím. V behu si vyhrniem rukávy po lakte. Keď už nevládzem šprintovať, trochu spomalím. Zdá sa mi, že sa okolo mňa mihá celé mesto, budovy sa zlievajú do jedinej škvrny. Počujem, ako mi plieskajú topánky o chodník, ale akoby mi ani nepatrili.

Horí mi každý sval v tele, nakoniec musím zastať. Dobehol som až do zrúcanín medzi štvrťou Sebazaprenia, sídlom Informovanosti, Pranierom a budovami, ktoré používame všetci spoločne. Zem nikoho obývajú bezpri-

zorní. Na každom stretnutí členov frakcie nám naši vodcovia – väčšinou prostredníctvom môjho otca – prízvukujú, aby sme sa ich nebáli a správali sa k nim ako k ľuďom, nie ako k úbohým bezcenným troskám. Mne nikdy ani nenapadlo, že by som sa ich mal báť.

Prejdem na chodník, aby som mohol nazerať do okien. Väčšina miestností je pustá, len občas zazriem zvyšky starého nábytku či pár odpadkov na dlážke. Ľudia kedysi razom odišli z mesta – muselo to tak byť, lebo dnešní obyvatelia by zďaleka nenaplnili všetky budovy –, a určite sa neponáhľali. Zanechali po sebe len čisté, prázdne priestory a takmer nič zaujímavé.

Keď prechádzam okolo budovy na rohu ulice, čosi ma upúta. Miestnosť za oknom je prázdna ako všetky ostatné, ale za dverami, ktoré do nej vedú, zbadám jediný horiaci uhlík.

Zamračím sa, zastanem pred oknom a skúsim ho otvoriť. Najprv sa ani nehne, ale keď ním trochu pokývam, vyskočí nahor. Pretisnem tade hlavu a trup, potom pritiahnem nohy a zvalím sa na hromadu dovnútra. Oškriem si lakte o dlážku, až ma zaštípu.

Budova páchne zmesou dymu, potu a vareného jedla. Zakrádam sa k uhlíku a načúvam, či sa nebezpečne blízko neozvú hlasy bezprizorných, ale všade je ticho.

Okná vo vedľajšej miestnosti sú zatreté farbou a hlinou, ale v troche svetla, ktorá cez ne prenikne, rozoznám poskrúcané podložky rozhádzané po dlážke a staré konzervy so zaschnutými zvyškami jedla. Uprostred stojí malý gril na uhlie. Väčšina uhlíkov už vyhorela dobiela, ale z jedného sa ešte dymí. Ľudia odtiaľto odišli len nedávno a podľa množstva prikrývok a konzerv odhadujem, že ich bolo dosť veľa.

Celý život mi vtĺkali do hlavy, že bezprizorní žijú osamelo, odrezaní od spoločenstva. Pri pohľade na toto miesto nechápem, ako som tomu niekedy mohol veriť. Čo by im bránilo vytvárať skupiny ako my ostatní? Ľudia sa predsa združujú odjakživa, máme to v povahe.

„Čo tu robíš?“ vyštekne akýsi hlas, čo mnou zatrašie ako elektrický šok. Zvrtnem sa k nemu. Vo vedľajšej miestnosti sa objavil špinavý chlapík so žltkastou pokožkou. Utiera si ruky do roztrhaného uteráka.

„Ja len...“ Pozriem na gril. „Videl som oheň. To je všetko.“

„Aha.“ Cudzinec si zastrčí uterák do vrecka čiernych nohavíc zaplátaných modrou látkou. Okrem nich má na sebe sivú košeľu – uniformu Sebazaprenia, ja mám takú istú. Je chudý ako trieska, ale vyzerá silný. Dosť silný na to, aby mi ublížil, ale nemyslím, že sa na to chystá.